

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 166/2017 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen valtiontukea saavien yhdistysten laillisuusvalvonnasta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jani Mäkelän /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 166/2017 vp:

Mitä tehdään nyt ja aiotaan jatkossa tehdä sen varmistamiseksi, että erityisesti merkittävää valtiontukea saavat yhdistykset noudattavat toiminnassaan Suomen lakia sekä täällä hyväksyttäviksi koettuja tapoja ja

jos tässä havaitaan poikkeamia, aikooko ministeriö lopettaa ensi tilassa kyseisten yhdistysten tukemisen?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Valtionavustuksia myönnettäessä noudatettavista perusteista ja menettelyistä säädetään valtionavustuslaissa. Valtionavustuksen myöntämisen yleisenä edellytyksenä on muun muassa, että tarkoitus, johon valtionavustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä. Valtionavustusta voidaan siten myöntää vain sellaiseen toimintaan tai hankkeeseen, joka järjestetään voimassa olevien säädösten ja määräysten mukaisesti ja jonka tarkoitus ei ole lainvastainen. Valtionavustusta myönnettäessä arvioidaan toimintaa tai hanketta koskevan suunnitelman ja toimintakertomuksen perusteella, onko tarkoitus valtionavustuslaissa tarkoitettulla tavalla yhteiskunnallisesti hyväksyttävä.

Kysymyksessä on viitattu esimerkkinä Suomen Islamilainen Neuvosto ry:n opetus- ja kulttuuriministeriöltä saamiin avustuksiin ja yhdistyksen lainopillisen lautakunnan toimintaan. Ministeriö on vuosien 2008 – 2014 aikana myöntänyt yhdistykselle toiminta-avustusta 53 000 – 60 000 euroa vuodessa. Lisäksi vuosien 2007 – 2012 aikana on myönnetty joitakin pienempiä kohdennettuja avustuksia. Yhdistyksen vuosien 2011 ja 2012 vuosikertomuksista ilmenee, että yhdistyksen lainopillinen lautakunta on antanut islamilaisen lain tulkintaa koskevia päätöksiä ja lausuntoja avioliittoon ja avioeroon liittyvissä asioissa. Tällaiset päätökset ja lausunnot eivät ole osapuolia oikeudellisesti sitovia. Avioliittolainsäädäntö jättää kuitenkin osapuolille monissa kysymyksissä liikkumavaraa, jolloin osapuolet voivat omissa tahdonilmaisuuksissaan ja keskinäisissä sopimuksissaan ottaa huomioon uskonnollisiin normeihin perustuvat tulkinnat.

On selvää, että lakia ja oikeusjärjestystä toiminnallaan loukkaavien yhdistysten avustukset arvioidaan välittömästi ongelmien tullessa ministeriön tietoon. Laissa säädettyjen kriteerien täyttyessä voidaan ryhtyä myös takaisinperintään. Valtionapuviranomaisen on huolehdittava valtionavustuksen asianmukaisesta ja riittävästä valvonnasta. Opetus- ja kulttuuriministeriö edellyttää

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 166/2017 vp

kaikissa avustuspäätöksissään, että valtionavustuksen saajan tulee tehdä avustuksen käytöstä selvitys käyttöajan päättymisen jälkeen. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö tekee tarvittaessa valtionavustuksen käyttöä koskevia tarkastuksia. Avustus peritään takaisin valtionavustuslain mukaisesti muun muassa silloin, jos avustuksen saaja on käyttänyt avustusta olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin se on myönnetty tai olennaisesti rikkonut valtionavustuksen käyttöä koskevia säännöksiä tai valtionavustuspäätöksen ehtoja.

Helsingissä 18.5.2017

Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen